

CIVIL KURÁZSI I./14. 2026.04.09.

Poszomány kapitány

Monodráma egy szabóról, aki kapitányokat varr

Szereplő: **Andróczky Mikhal szabó** (a paszomány Paganinije)

*(Valahol Magyarországon. Szabóműhely. Középen a hatalmas szabóasztal. Rajta rendezett rendetlenség. Hátul vasaló- és varrógép. Oldalt **szobainas** egy félkész mentével. Mikhal belép, felteszi a kabátját az ajtó melletti fogasra. Rápillant a falinaptárra, és morog valamit maga elé. Odalép a szobainashoz, végigsimít a mentén, összehúzott szemmel méregeti. Végül megszólal.)*

Gyen dobri, panyi Gaszton, hogy aludtál?

Igen? Köszönöm, én is. Megnéztem a naptárt, holnapra be kell fejeznem a mentét. Jönnek érte este. Bele kell húznunk! *(nekikezd a munkának, a díszítések válogatásával)*

Már megint alig tudtam bejönni, ez a város kinőtte a sok autót. Ráadásul az autók is nőttek. Nem is értem. Minek egy fiatal anyukának a városba egy BMW SUV? Se közlekedni, se parkolni nem tud vele.

Meg vannak bolondulva ezekkel a státusz dolgaikkal. Gondolod, Gaszton? Tényleg? Hogy ez a „gulyáskommunizmus” öröksége? Biztos vagy benne? Minél több, minél nagyobb, minél szebb. És ha neki öt van, nekem legyen száz. *(lelassul, elgondolkodik)*

Lehet, hogy igazad van, barátom. Mert az ember, ha nem kap elég figyelmet vesz magának valamit helyette. Vigasztalódik. *(elmosolyodik, fáradtan)*

Jó érzés, hogy nem hagysz tévelyegni a világban. Ki gondolta volna amikor hazahoztalak a kocsit tetején Bajorországból? Hogy életem vége

felé te fogsz támogatni engem. Mert te jöttél velem, de a feleség a gyerekekkel maradt Bajorországban. *(egy kis szünet)*

Most hetvenegy évesen itt állok egyedül. És mondd meg nekem, Gaszton, ki fogja átvenni az ipart? *(gondolkodik)*

Engem is, hogy lenéznek a Dacia Sandero miatt. Tudod, amit tíz éve vettem Garmisch-Partenkirchenben. Azt a szép pirosat. Kétezer euróért. Tizenhét éves. És kilencvennyolcezer kilométer van benne. Nekem nem kell másik kocsi. A kocsi különben is munkaeszköz. És később, családtag. Hát nem kótyavetyéli el az ember a gyermekét. Hogy vegyen egy böhöm nagyot, ami évente annyi szálló port füstöl a levegőbe, mint a kocsi tömege.

Az a bajuk, hogy amíg a máséra figyelnek, elfelejtik értékelni, amijük van. És évente kicserélik. Nagyobbra. Gyorsabbra. Szébbre. Igaz, egymást sem értékelik.

Ugye? Jól mondd, barátom. Botorság.

Eh! Hagyjuk, Gaszton, csak felidegesítjük magunkat kora reggel. Ugye? Helyes! Szeretem, hogy ilyen közlékeny vagy!

Na add ide azt a mentét fel kell fércelnem rá a paszományt. Köszönöm! *(A mentét leteszi az asztalra, a sarokba megy és bekapcsolja a levegőtisztítót. A fiókból elővesz egy zöld-sárga lapos dobozt, amiben Simon Artz filter nélküli cigaretták vannak. Rágyújt egyre, a szája bal szélébe tapasztja. A füst miatt a fejét jobbra dönti, bal szemével hunyorít, egyik lábát a padlón tartva fél fenékkal felül az asztalra és a mentét az ölébe fogva nekilát paszományt felvarrni.)*

Most meg huszár mente kell mindnek. Vastag arany zsinóros mente. Mert ő a kormánynak dolgozik. Minél vastagabb, annál nagyobb ember. Gondolják őket. Az egyiknek tizenkét sor, de akkor a másiknak már több kell. Mert ő nem lehet kevesebb. *(elmosolyodik, sajnálkozva)* Mindegyik nagyobb, több akar lenni a másiknál. És azt hiszik, ez a zsinórból látszik. *(fürgén dolgozik közben)* Bezzeg az apámnak egy sem volt. Csak réz gombok csillogtak az egyenruháján. A 3. Wielkopolska Uhlán Regiment dicső kapitányának. Máig őrzöm azokat a gombokat és csákót a csücskökkel. Igaz kiverte a grünspan vagy lehet még véres? Ki tudja. Hogy mondd, Gaszton? Igen, 39-ben megfutottak. Hitler nyugatról, Sztálin keletről. Apám meg sem állt Magyarorszáig. Idáig is alig bírta, két sebbel. Szóval egy tót leány és egy lengyel vitéz magyar fia vagyok. És, nem, nem vagyok boldog.

Én Mikhal vagyok. Anyám így ejtette a lengyel Michalt. De Mihálynak van beírva a személyimbe. Itt így értik. (*végez a kézi varrással*)

No most hátramegyek kicsit mást varrni, addig gondolkozz Gaszton. (*visszatér*)

Gondolkodtál Gaszton? Én igen! És feltaláltam a mentét ezeknek a díszhuszároknak. (*súgva*) Most tényleg Gaszton, áruld el nekem minek ezeknek mente? Se lovat, se lószart nem láttak életükben. El tudod képzelni, hogy az egyházzene zeneművészeti doktor a vasárnapi ebédhez mentében ül le? Ugye? Ugye te is kacagsz barátom. De ezeknek ilyen kell. (*dolgozik, méri a zsinórt, félhangosan beszél*)

Na nézd meg ezt, Gaszton! Ez már nem mente. Ez **kirakat**. Kár, hogy üres, számítógépszerű belsőt takar. (*kis szünet*)

Tizennyolc sor. Ragaszkodott hozzá! De mikor veszi fel? Miért dolgozom én? Mentében zenélget, igen jámbor fajta? (*kicsit felnevet, szárazon*)

Nem embernek varrok, hanem a múltba kacsintásnak. A múltba vágyásnak! (*kis szünet, tovább dolgozik*) Hogy visszatérjen az a világ, amikor a politika még kevesek kiváltsága volt. Mikor a pozsonyi országgyűlésen értekeztek országos dolgokról a grófok és a bárók. Lehet azok is visszatérnek a mentével együtt? A kastélyokat mindenesetre már szétesztették. Ami biztos, az biztos. Áh!

Régen a zsinór a mentén tartott valamit. Tartotta a rangot, a történelmet. Tartotta az életet a mente mögött.

De ez csak azt mondja: „Nézz rám, üres héj vagyok!” (*kis szünet, visszaül az asztalra félfenékkel*)

És én mégis megvarrom. Mert én vagyok a paszomány Paganinije! Persze, hogy megvarrom, hiszen ebből élek. (*keserű félmosoly*)

A paszományból, meg a hiúságból. A magam és a mások hiúságából!

V É G E

[*Baltazár György*]

**BRÜSSZEL VAGY MOSZKVA?
TE FOGSZ VÁLASZTANI KÖZÜLÜK! HÁT JÓL GONDOLD ÁT!**

Képek: DocWertheim, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Minél több polgára él a polgári bátorsággal egy országnak,
annál kevesebb hősre van szükség! [*Franca Magnani*]

SZAMIZDAT

Baltazár György

Horváth Tünde Resti Kornél

KAPCSOLAT

civilkurazsi2026@gmail.com

